

22. 12. 2003

ID: 22513

Určitost žalobního návrhu

Domáhá-li se žalobce žalobou zaplacení, pak vymezení žalované částky jako částky „minimální“ nezpůsobuje neprojednatelnost žaloby.

Domáhá-li se žalobce žalobou zaplacení, pak vymezení žalované částky jako částky „minimální“ nezpůsobuje neprojednatelnost žaloby.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 25 Cdo 2131/2002, ze dne 29.1.2003)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně A. H., zastoupené advokátem, proti žalovanému JUDr. Z. V., o náhradu škody, vedené u Okresního soudu Plzeň - město pod sp. zn. 11 C 107/2002, o dovolání žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 28. června 2002, č.j. 14 Co 484/2002-49, tak, že usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 28. června 2002, č.j. 14 Co 484/2002-49, a usnesení Okresního soudu Plzeň - město ze dne 3. května 2002, č.j. 11 C 107/2002-33, se zrušují a věc se vrací Okresnímu soudu Plzeň - město k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Žalobkyně se žalobou ze dne 20. 3. 2002, která byla doručena Okresnímu soudu Plzeň - město dne 22. 3. 2002, domáhala „uložení povinnosti žalovanému uhradit žalobkyni finanční částku, jejíž výši určí znalec, a to jako částku rovnající se rozdílu mezi tržní hodnotou obchodního podílu žalobkyně ve společnosti před provedením navýšení základního kapitálu na základě usnesení valné hromady ze dne 28. 5. 1999 a tržní hodnoty obchodního podílu žalobkyně ve společnosti po provedeném navýšení základního kapitálu na základě usnesení valné hromady ze dne 28. 5. 1999, po odečtení finančních nákladů spojených s navýšením základního kapitálu společnosti, které by žalobkyně byla nucena vynaložit v souvislosti s využitím jejího přednostního práva na převzetí závazku k novému vkladu, a to ve lhůtě 15. dnů od právní moci rozsudku“. Žalobu zdůvodnila zejména tím, že zaviněním žalovaného, kterého zmocnila k zastupování, nebyla informována o usnesení valné hromady společnosti, jejíž byla žalobkyně společnicí, konané dne 28. 5. 1999, a nemohla tak uplatnit své přednostní právo na převzetí závazku k novému vkladu, a tím došlo ke znehodnocení tržní ceny jejího obchodního podílu.

Okresní soud Plzeň - město usnesením ze dne 28.3.2002, č. j. 11 C 107/2002-29, žalobkyni vyzval, aby ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení své podání ze dne 22. 3. 2002 opravila tak, že v žalobním petitu uvede konkrétní částku, kterou jí má žalovaný zaplatit, a současně ji poučil o tom, že nebude-li toto její podání, kterým se zahajuje řízení, opraveno, a soud pro tento nedostatek nebude moci v řízení pokračovat, bude podání odmítnuto podle § 43 odst. 2 věta první o.s.ř.

Žalobkyně dne 11. 4. 2002 doručila soudu podání, označené jako oprava žalobního petitu, v němž do

původního žalobního návrhu za slova „k novému vkladu“, vložila slova „minimálně částku 3.000,- Kč“.

Usnesením ze dne 3. 5. 2002, č.j. 11 C 107/2002-33, soud prvního stupně podání žalobkyně podle ustanovení § 43 odst. 2 o.s.ř. odmítl, neboť dovedl, že žalobkyně výzvě soudu k opravě svého podání nevyhověla, nýbrž „ji obešla“. V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že vymezení práv a jim odpovídajících povinností v žalobním návrhu nadále nepovažuje za přesné a jednoznačné, neboť v něm není uvedena konkrétní částka, kterou má žalovaný žalobkyni zaplatit, a není z něj ani zřejmé, o jakou společnost se má jednat.

K odvolání žalobkyně Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 28. 6. 2002, č. j. 14 Co 484/2002-49, usnesení soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Odvolací soud především za nedůvodnou považoval odvolací námitku žalobkyně o podjatosti soudce Okresního soudu Plzeň – město Mgr. PhDr. P. K., vyřizujícího danou věc, neboť žalobkyně neuvedla žádné konkrétní poznatky o vztahu tohoto soudce k žalovanému, pouze obecně poukázala na sídlo žalovaného jako advokáta v obvodu působnosti okresního soudu, který věc projednává. Krajský soud se ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že podání žalobkyně vykazuje vady, které neumožňují, aby o něm bylo jednáno a rozhodnuto. Žalobní petit musí být určitý takovým způsobem, aby bylo možno o něm rozhodnout výrokem rozsudku a tento výrok rozsudku byl vykonatelný. Určitost žalobního návrhu, jímž se žalobce domáhá zaplacení peněžité částky, je dána tehdy, jestliže žalobce uvede konkrétní částku, nikoliv odkáže na částku, která má být teprve v řízení zjišťována, nebo je žalobcem uvedena přibližně, či v minimální nebo maximální výši. Určení žalované částky musí být přesné i proto, že podle § 152 odst. 2 o.s.ř. má být rozhodnuto o celé projednávané věci a celý předmět řízení proto musí být určitě vymezen. Rovněž rozhodnutí o nákladech řízení účastníků zpravidla závisí na rozsahu jejich úspěchu ve věci a proto i z tohoto důvodu je třeba, aby věc (předmět řízení) byla určitě vymezena. Podání žalobkyně uvedené požadavky nesplňovalo ani po výzvě soudu prvního stupně, v níž byla o následcích neodstranění vad poučena. Důvodná není ani námitka žalobkyně, že soud prvního stupně neprovedl jí navrhovaný důkaz, neboť dokazování lze provádět v řízení, které bylo zahájeno zákonem stanoveným způsobem, tedy žalobou podle § 79 o.s.ř. V daném případě však tento předpoklad splněn není. Odvolací soud proto uzavřel, že soud prvního stupně žalobu správně podle ustanovení § 43 odst.2 o.s.ř. odmítl.

Žalobkyně napadla usnesení odvolacího soudu v celém rozsahu, včetně výroku o náhradě nákladů řízení, dovoláním, v němž vyjadřuje nesouhlas se závěry soudu prvního stupně i soudu odvolacího. Podle jejího názoru je žalobní návrh určen dostatečným způsobem, a to i přesto, že jí požadovaná náhrada škody není vyjádřena jednoznačně uvedenou částkou. Tato částka je, pokud se týká jejího vyjádření v korunách českých, specifikována pouze minimální hranicí (3.000,- Kč), a to z důvodů podrobně uvedených jak v původním podání, tak i v podání následném a v odvolání; z těchto podání vyplývá, že žalobkyně v předmětné společnosti ukončila pracovní poměr, nemá s ní žádné kontakty a ani jako společníkovi v této společnosti jí nebylo umožněno nahlédnout do dokladů a dokumentů společnosti. Je tedy nadále v situaci, že není schopna žádným, a to ani přibližným způsobem stanovit tržní hodnotu jejího obchodního podílu před provedením navýšení základního kapitálu a po provedeném navýšení, a to vše po odečtení finančních nákladů spojených s navýšením základního kapitálu předmětné společnosti, které by byla nucena vynaložit v souvislosti s využitím svého přednostního práva na převzetí závazku k novému vkladu, tedy škody, která jí byla žalovaným způsobena. Podle názoru žalobkyně lze, po zahájení řízení a po provedeném dokazování, dospět ke konkrétní výši škody, která jí vznikla. Dále dovolatelka namítá, že v odvolacím návrhu požádala soud, aby připustil doplnění žaloby o specifikaci předmětné společnosti, neboť soud prvního stupně,

ačkoliv jí vyzval k opravě jejího podání, tuto specifikaci nepožadoval, avšak při svém rozhodování k ní přihlížel. Navrhla, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o.s.ř. a že jde o usnesení, proti kterému je podle ustanovení § 239 odst. 3 o.s.ř. dovolání přípustné, přezkoumal napadené usnesení ve smyslu ustanovení § 242 o.s.ř. bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1 věta první o.s.ř.) a dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

Žaloba je podání, kterým se zahajuje řízení před soudem. Žaloba musí obsahovat kromě obecných náležitostí podání uvedených v ustanovení § 42 odst.4 o.s.ř. mimo jiné vylíčení rozhodujících skutečností a musí z ní být patrné, čeho se žalobce domáhá (srov. § 79 odst.1 větu druhou o.s.ř.).

Rozhodujícími skutečnostmi se ve smyslu ustanovení § 79 odst.1 věty druhé o. s. ř. rozumí údaje, které jsou zcela nutné k tomu, aby bylo jasné, o čem a na jakém podkladě má soud rozhodnout. Žalobce musí v žalobě uvést takové skutečnosti, kterými vylíčí skutek (skutkový děj), na jehož základě uplatňuje svůj nárok, a to v takovém rozsahu, který umožňuje jeho jednoznačnou individualizaci, tedy vymezit předmět řízení po skutkové stránce. Vylíčením rozhodujících skutečností v žalobě plní žalobce též svoji povinnost tvrzení, uloženou mu ustanovením § 101 odst.1 písm. a) o.s.ř. Neuvede-li žalobce v žalobě všechna potřebná tvrzení, nejde o vadu žaloby, jestliže v ní vylíčil alespoň takové rozhodující skutečnosti, kterými byl vymezen předmět řízení po skutkové stránce; povinnost tvrzení může žalobce splnit i dodatečně (při přípravě jednání nebo při jednání před soudem prvního stupně).

Požadavek, aby ze žaloby bylo patrné, čeho se žalobce domáhá (tzv. žalobní petit), nelze vykládat tak, že by žalobce byl povinen učinit soudu návrh na znění výroku jeho rozsudku. Žalobce uvede, čeho se žalobou domáhá, i tehdy, jestliže v žalobě přesně a jednoznačně označí povinnost (tak, aby ji bylo možné z obsahu žaloby bez pochybností dovodit), která má být žalovanému uložena rozhodnutím soudu. Požaduje-li žalobce peněžité plnění, musí být ze žaloby patrné i to, jakou částku mu žalovaný má zaplatit, neboť soud nemůže účastníkům přiznat jiná práva a uložit jim jiné povinnosti, než jsou navrhovány, žalobní petit musí svým rozhodnutím zcela vyčerpat a nesmí jej - s výjimkou případů uvedených v ustanovení § 153 odst.2 o.s.ř. - překročit; nemůže-li žalobce svůj peněžitý nárok přesně vyčíslit, musí jej uvést alespoň v přibližné výši (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 9.10.2002, sp. zn. 21 Cdo 85/2002, uveřejněné v časopise Soudní judikatura pod č. 231, ročník 2002).

Neobsahuje-li žaloba všechny stanovené náležitosti nebo je-li neurčitá nebo nesrozumitelná, předseda senátu usnesením žalobce vyzve, aby žalobu doplnil nebo opravil, určí mu k tomu lhůtu a poučí jej, jak je třeba doplnění nebo opravu provést (srov. § 43 odst.1 o.s.ř.). Není-li přes výzvu předsedy senátu žaloba opravena nebo doplněna a nelze-li pro tento nedostatek v řízení pokračovat, soud usnesením žalobu odmítne, jestliže žalobce byl o tomto následku poučen (srov. § 43 odst.2 o.s.ř.).

S názorem soudů obou stupňů, že vady žaloby nebyly odstraněny, dovolací soud nesouhlasí.

V projednávané věci žalobkyně sice ve své žalobě ze dne 20. 3. 2002 požadovala, aby žalovanému byla uložena povinnost uhradit jí "finanční částku, jejíž výši určí znalec", a to způsobem, který dále specifikovala, avšak k výzvě soudu prvního stupně ze dne 28. 3. 2002 žalobní petit doplnila tak, že požaduje zaplacení „minimálně částky Kč 3.000,-“.

Názor odvolacího soudu, že určitost žalobního návrhu, jímž se žalobce domáhá zaplacení peněžní částky je dána tehdy, „jestliže žalobce uvede konkrétní částku, nikoliv odkáže na částku, která je žalobcem uvedena přibližně či v minimální nebo maximální výši“, nemůže obstát; z obsahu podání žalobkyně ze dne 11. 4. 2002 je nepochybné, že jí požadovaná částka na náhradu škody nečiní méně, než 3.000,- Kč, což znamená jen to, že předmětem řízení učinila částku 3.000,- Kč s tím, že případně navrhne rozšíření žaloby.

Z uvedeného vyplývá, že žaloba, kterou žalobkyně požadovala úhradu finanční částky jako náhradu škody, netrpěla - poté, co ji žalobkyně doplnila a opravila podáním ze dne 11. 4. 2002 - takovými nedostatky, pro které by nebylo možné v řízení pokračovat, neboť uvedení „minimální“ částky 3.000,- Kč požadované žalobkyní nezpůsobuje neprojednatelnost žaloby.

Ze žaloby je rovněž nepochybný skutek (skutkový děj), na jehož základě žalobkyně uvedený nárok požadovala (tj. že šlo o nárok na náhradu škody, kterou jí popsáním jednáním způsobil žalovaný), a pokud žaloba neobsahovala označení společnosti, v níž měla žalobkyně obchodní podíl, je z obsahu spisu zřejmé, že současně s podáním odvolání proti usnesení soudu prvního stupně žalobkyně „navrhla připuštění doplnění petitu“ o přesné označení předmětné společnosti - I., spol. s r. o., zapsané v obchodním rejstříku, vedeném Krajským soudem v Plzni, oddíl C, vl. 1264, se dnem zápisu 21. 11. 1991, takže i v tomto ohledu byla žaloba upřesněna.

Z uvedeného vyplývá, že usnesení odvolacího soudu není správné; Nejvyšší soud České republiky je proto zrušil (§ 243b odst. 2 část věty za středníkem o.s.ř.). Protože důvody, pro které bylo zrušeno usnesení odvolacího soudu, platí i na usnesení soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud České republiky i toto rozhodnutí a věc vrátil Okresnímu soudu Plzeň - město k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 věta druhá o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)

- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)